

**Visie op besturen en toezicht
Toetsingskader
van de Veenendaalse Woningstichting**

Vastgesteld door het bestuur op 3 maart 2021

Vastgesteld in de vergadering van de Raad van Commissarissen d.d. 3 maart 2021

Kerkewijk 59
3901 EC Veenendaal
Postbus 168
3900 AD Veenendaal

T (0318) 523565
E info@vws-veenendaal.nl
I www.veenendaalsewoningstichting.nl

IBAN NL73 BNGH 0285 0541 04
Handelsregister 30038986
BTW-nummer 0036.79.743.B02

1. Visie op besturen en toezicht

1.1 Inleiding

Bestuur en Raad van Commissarissen (RvC) van de Veenendaalse Woningstichting (VWS) beschrijven in dit document hun visie op besturen en toezicht. In dit document staat wat onder goed besturen en toezicht wordt verstaan en wat dat betekent voor het functioneren van de VWS, op welke wijze dit wordt bereikt en welke waarden daaraan ten grondslag liggen. Dit document is niet statisch maar sluit aan op ontwikkelingen in de sector. Bestuur en RvC toetsen de actualiteit van de visie daarom tenminste één maal per drie jaar of vaker indien maatschappelijke inzichten daartoe aanleiding geven. Met deze toezichtvisie wordt invulling en uitwerking gegeven aan bepaling 1.1. uit de Governancecode woningcorporaties 2020.

1.2 Eigen rollen, gezamenlijke verantwoordelijkheid

Bestuur en RvC streven naar een goede samenwerking, ieder vanuit de eigen verantwoordelijkheid. Daarbij wordt vanuit transparantie en wederzijds vertrouwen invulling gegeven aan het besturen van de organisatie, het afleggen van verantwoording hierover en het houden van toezicht hierop. Zowel bestuur als de RvC handelt met de intentie bij te dragen aan de maatschappelijke opgave en de continuïteit van VWS, ieder vanuit de eigen rol en verantwoordelijkheid. Deze eigen rol en verantwoordelijkheid kan niet los gezien worden van die van de ander.

De VWS opereert in een maatschappelijk krachtenveld waarbinnen wordt samengewerkt met de gemeente, de eigen huurders, andere verhuurders, zorg- en welzijnsorganisaties etc. Daarnaast liggen er relaties met landelijke organisatie als de Aw en het WSW. In het beheer en onderhouden van deze netwerken spelen zowel het bestuur als de RvC een rol en is onderlinge afstemming noodzakelijk.

Het jaarverslag zien we ook als verantwoordingsdocument. Het bestuur legt verantwoording af over de resultaten in relatie tot voornemens in ondernemingsplan en jaarplan en de RvC over de wijze waarop het toezicht inhoud heeft gekregen.

1.3 Visie op besturen

Het bestuur is statutair bestuurder en “bestuurt de organisatie”. Het bestuur werkt vanuit een heldere missie en een toekomstgerichte visie, die zijn vastgelegd in het ondernemingsplan. Vanuit het ondernemingsplan zijn de maatschappelijke en financiële doelstellingen voor de komende jaren bepaald. Het is de verantwoordelijkheid van het bestuur om deze doelstellingen te realiseren. Het bestuur zet daartoe de strategie uit, bepaalt het beleid en ziet toe op de uitvoering hiervan. VWS is een maatschappelijk organisatie. Zij staat voor het huisvesten van mensen die niet zelfstandig in hun woonruimte kunnen voorzien en voor kwetsbare groepen in de samenleving. VWS betreft de primaire belanghouders, de (toekomstige) huurders, de huurdersorganisatie en de gemeente actief bij de beleidsvorming en de uitvoering daarvan. Een goede samenwerking

met deze primaire belanghouders is van essentieel belang. VWS stelt zich daarbij toegankelijk op. Het bestuur ziet hierop toe en heeft ook oog voor andere maatschappelijke belangen.

Het bestuur opereert transparant en legt verantwoording af over het handelen. Het bestuur is aanspreekbaar op zijn handelen, blijkend uit een open houding en de bereidheid om zowel het eigen handelen toe te lichten als oor te hebben voor de mening van anderen. Indien hij hieraan behoefte heeft, maakt hij gebruik van de RvC als klankbord. Het bestuur schept voorwaarden voor en faciliteert een adequaat en kritisch intern toezicht, het bestuur is er medeverantwoordelijk voor dat goed toezicht kan worden gehouden. Het bestuur handhaaft de governancestructuur, draagt zorg voor het voldoen aan wet- en regelgeving en leeft de principes van goed bestuur na.

Het bestuur gaat zorgvuldig om met het maatschappelijk vermogen van VWS. Het bestuur waarborgt een gezonde financiële positie zodat de continuïteit van VWS en haar missie op lange termijn is verzekerd.

Het bestuur richt een professionele, effectief en efficiënt functionerende werkorganisatie in met een gedegen en doelmatige bedrijfsvoering. Het besturingsmodel van de organisatie en de rol van de controlfunctie worden in samenspraak met de RvC bepaald. Onder besturingsmodel wordt in dit kader verstaan: het bestuur en het MT en de onderlinge portefeuilleverdeling.

Het bestuur zorgt voor toereikende en goed functionerende risicobeheersings- en controlesystemen. Het bestuur organiseert intern zijn eigen “tegenkracht”, door goed opgeleide en mondige medewerkers om zich heen te verzamelen en hen te stimuleren hun mening te geven ten aanzien van de strategie en het beleid van VWS en de wijze waarop hier uitvoering aan wordt gegeven. Als werkgever past het bestuur de beginselen van goed werkgeverschap toe. Het bestuur is hierop aanspreekbaar en legt hierover verantwoording af, onder andere aan de Raad van Commissarissen.

VWS is lid van Aedes en het bestuur is uit dien hoofde gehouden aan de richtlijnen van Aedes op bijvoorbeeld het gebied van Permanente Educatie, governance en beloning. Het bestuur vindt het van belang zich regelmatig (bij) te scholen om de ontwikkelingen in- en buiten de corporatiesector actief te volgen. Hiervoor is een opleidingsbudget beschikbaar.

1.4 Visie op toezicht

De RvC beoordeelt of het functioneren van de corporatie op de juiste wijze bijdraagt aan de verwezenlijking van de missie en visie van de VWS zoals opgenomen in het ondernemingsplan van VWS. Daarbij geeft de RvC zich rekenschap van de in- en externe kaders. De interne kaders betreffen onder meer de statuten, het reglement voor de Raad van Commissarissen van de VWS, het Toezichts- en toetsingskader van de VWS, het reglement Financieel beleid en beheer VWS, het bestuursreglement, de begroting van de VWS en het verloop daarvan in de periodieke rapportages, en de integriteitscode. De RvC kent twee adviescommissie; de auditcommissie en de remuneratiecommissie. De externe kaders betreffen de vigerende wet- en regelgeving waaronder de Woningwet en betreft

daarbij ook andere van toepassing zijnde kaders zoals een gemeentelijke woonvisie, convenanten, behoefteonderzoeken etc. De huurders en medewerkers moeten kunnen vertrouwen op goed bestuur en goed toezicht. De RvC onderschrijft en handelt naar de Governancecode Woningcorporaties (inclusief de Permanente Educatie-systematiek) en is aangesloten bij de Vereniging van Toezichthouders Woningcorporaties.

Kernwaarden en leidende principes

De RvC is aanspreekbaar op het borgen van de doelstellingen van de VWS en het voldoen aan de voorwaarden onder welke de VWS moet presteren. De RvC opereert omgevingsbewust en is zich bewust van veranderingen in de omgeving die van invloed zijn op het handelen en functioneren van de VWS. De RvC laat zich ook leiden door soft controls, Deze betreffen vooral de wijze waarop de VWS en de RvC handelen. De RvC onderstreept het belang van een open bedrijfscultuur, wil weten wat speelt en handelt respectvol en integer.

Voor een goede uitoefening van zijn taken dient de RvC geïnformeerd te zijn over alle ontwikkelingen die van invloed zijn op het bestuur en beleid van de VWS. De primaire bron van informatie voor de RvC is het bestuur. De RvC onderhoudt actief daarnaast een open contact met de huurdersorganisatie van VWS en -in afstemming met het bestuur- met de Veenendaalse politiek, andere corporaties en andere stakeholders. Daarnaast heeft de RvC open lijnen naar de organisatie. De RvC zoekt informatie dus ook actief op, rekening houdend met de verschillen in rol en verantwoordelijkheid van het bestuur en RvC. De RvC leden zijn actief in het vergaren van informatie die de branche raakt. Belangrijke informatiebronnen hierbij zijn de Vereniging van Toezichthouders in Woningcorporaties (VTW) en Aedes, de branchevereniging van woningcorporaties.

De RvC handelt vanuit kritisch vertrouwen. Daarvoor is een goede en constructieve relatie met het bestuur van belang. De basis daarvoor is goede, tijdige en adequate informatie. Voor een evenwichtige besluitvorming zijn dialoog, tegenspraak en scherpte van belang. Dit geldt voor het functioneren van de organisatie, en zeker ook voor de relatie tussen RvC en het bestuur. Hier ligt zowel voor het bestuur als de RvC een belangrijke opdracht. De RvC is daarbij voortdurend op zoek naar de juiste balans tussen afstand houden en dichtbij zijn en het koppelen van vertrouwen aan een kritische opstelling.

Jaarlijks onderzoekt de RvC haar eigen functioneren voor het collectief, de commissies en voor de individuele leden afzonderlijk. Een maal per twee jaar vindt dit plaats onder externe begeleiding. Bij die evaluatie betreft de RvC de reflecties van de het bestuur op het functioneren van de RvC en de samenwerking met de RvC.

Rollen van de RvC

De RvC houdt toezicht op het functioneren en presteren van de organisatie, treedt op als werkgever voor de DB en vervult een klankbordrol voor de DB. De RvC steunt daarbij op de kennis en de netwerken waarover de individuele leden van de RvC beschikken. De leden van de RvC zijn generalisten die gezamenlijk een multidisciplinair team vormen. Zij hebben een goed inzicht in de rol en positie van de RvC binnen de organisatie en zijn in staat scherpe discussies collegiaal en met respect te voeren. Het streven is er op gericht dat

verschillende kennisvelden, aandachtsgebieden en netwerken goed vertegenwoordigd zijn. De kennis- en aandachtsgebieden governance, vastgoed, zorg, financieel, volkshuisvesting, juridisch/arbeidsrechtelijk en bestuurlijk dienen voor adequaat toezicht voldoende te zijn afgedekt. Daar waar specifieke deskundigheid ontbreekt kan deze desgewenst via externe advisering worden aangevuld.

In zijn rol van toezichthouder is de RvC verantwoordelijk voor:

1. het toezicht houden op het beleid van het bestuur, de realisatie van de strategische doelstellingen van de corporatie en de wijze waarop het bestuur het beleid uitvoert;
2. het oog houden op risico's die de realisatie van de doelstelling bedreigen;
3. het toezicht houden op de algemene gang van zaken binnen de corporatie onder meer door zelf actief informatie te vergaren;
4. het goedkeuren van besluiten van het bestuur over belangrijke onderwerpen, indien zulke besluiten aan de goedkeuring van de RvC zijn onderworpen op grond van de statuten, eventuele aanvullende bepalingen in een bestuursreglement en/of de Governancecode woningcorporaties.

Klankbordrol

In zijn rol als klankbord voor het bestuur is de RvC verantwoordelijk voor:

1. het reflecteren met het bestuur over de strategie in relatie tot de omgeving;
2. het reflecteren met het bestuur bij omvangrijke operationele beslissingen, zoals bijvoorbeeld het doen van omvangrijke investeringen;
3. het ondersteunen van het bestuur bij strategische beslissingen (het aangaan van fusies/-samenwerkingsverbanden, het oprichten van deelnemingen, organisatieaanpassingen, etc.);
4. het geven van gevraagd en ongevraagd advies, met inachtneming van de verantwoordelijkheid van het bestuur.

Werkgeversrol

In zijn rol als werkgever houdt de RvC zich bezig met:

1. bepalen van de topstructuur;
2. het werven, selecteren en benoemen van het bestuur;
3. vaststellen van de beloning van het bestuur;
4. jaarlijks beoordelen van het functioneren van het bestuur op basis van de resultaten van de jaarlijkse prestatieafspraken;
5. het bevorderen van de ontwikkeling van competenties van het bestuur;
6. het schorsen en ontslaan van het bestuur;
7. (bewust nadenken over) de opvolging;
8. zorgdragen voor de continuïteit in het bestuur bij tussentijds ontslag.

2. Toetsingskader

Het toetsingskader is een set instrumenten waarmee bestuur en toezicht wordt gestructureerd en geobjectiveerd. Het toetsingskader is voor het bestuur kaderstellend en voor de Raad van Commissarissen richtinggevend om toezicht te houden. Het toetsingskader wordt gevormd door externe regelgeving (o.a. Woningwet), door interne regelgeving (o.a. statuten en reglementen) en door kaders die betrekking hebben op besturen van de VWS en op de beheersing. Bij de besturingskaders gaat het om wat VWS

wil bereiken, voor wie en hoe. Beheersingskaders zijn kaders met als doel om in control te blijven. De besturings- en beheersingskaders hebben een complementair karakter: de wijze van beheersing is afgestemd op de inhoudelijke strategische koers van VWS.

Het toetsingskader en de actualisatie van onderliggende documenten worden verwerkt in de jaaragenda op een zodanige wijze dat alle documenten op gezette tijden, voor zover van toepassing tenminste één maal per vier jaar worden geëvalueerd en geactualiseerd. In de bijlage is dit actualisatieplan opgenomen.

Het externe toetsingskader bestaat uit de volgende documenten:

- ✓ Woningwet
- ✓ Besluit toegelaten instellingen volkshuisvesting (BTIV)
- ✓ Regeling toegelaten instellingen volkshuisvesting (RTIV)
- ✓ Governancecode woningcorporaties
- ✓ Beleidsregels Autoriteit woningcorporaties
- ✓ Beleidsregels WSW
- ✓ Wet normering topinkomens (WNT), regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen toegelaten instellingen volkshuisvesting en VTW beroepsregel bezoldiging
- ✓ Wet op de Ondernemingsraden
- ✓ Wet op het overleg huurders - verhuurder
- ✓ CAO woondiensten
- ✓ Algemene wetgeving ten aanzien van bv. ruimtelijke ordening, huurrecht, bouwrecht, arbeidsrecht

Het interne toetsingskader bestaat uit de volgende documenten:

- ✓ Statuten
- ✓ Reglement Raad van Commissarissen inclusief profielschets Raad van Commissarissen
- ✓ Reglementen commissies Raad van Commissarissen (auditcommissie, selectie- en remuneratiecommissie)
- ✓ Bestuursreglement
- ✓ Visie op besturen en toezicht

De besturingskaders van VWS zijn:

- ✓ Ondernemingsplan
- ✓ Portefeuillestrategie
- ✓ Kadernota met daarin Meerjareninvesteringsplan
- ✓ Jaarplan
- ✓ (Meerjaren)begroting
- ✓ Facetbeleid (zoals huurbeleid, aanbestedingsbeleid en dergelijke)
- ✓ Woonvisie gemeente
- ✓ Bod aan gemeente
- ✓ Prestatieafspraken met gemeente en huurders en
- ✓ Samenwerkingsovereenkomst huurdersorganisatie
- ✓ Reglement geschillencommissie
- ✓ Toezicht brieven Autoriteit Wonen

- ✓ Aedes benchmark

De beheersingskaders van VWS zijn:

- ✓ Reglement financieel beleid en beheer
- ✓ Financieringsstrategie
- ✓ Treasurystatuut en Treasuryjaarplan
- ✓ Investeringsstatuut
- ✓ Schematisch overzicht beslissingsbevoegdheden
- ✓ Procuratiereglement
- ✓ Risicomanagement
- ✓ Liquiditeitsbegroting
- ✓ Kwartaalrapportages met liquiditeitsprognoses
- ✓ Managementletter en accountantsverslag van de accountant
- ✓ Integriteitscode
- ✓ Klokkenluidersregeling
- ✓ Cultuur en gedrag ('soft controls')

Bijlage Actualisatieplan

Extern toezichtskader

Indien wet- en regelgeving zoals genoemd onder het externe toetsingskader wijzigt worden veranderingen bezien op implicaties voor de VWS. Om de twee jaar wordt op de eerste RvC vergadering van het jaar in het onderwerp Compliance geagendeerd. Als eerste in **2022**.

Interne toetsingskader

Document	Van	Actualisatie
Statuten	18-12-2018	Alleen indien nodig
Reglement Raad van Commissarissen inclusief profielschets Raad van Commissarissen	02-10-2019	1x per 4 jaar: 2023 Profielchets: bij elke herbenoeming betreffend aandachtsgebied
Reglementen commissies Raad van Commissarissen (auditcommissie, selectie- en remuneratiecommissie)	02-10-2019	1x per 4 jaar: 2023
Bestuursreglement	18-11-2019	1x per 4 jaar: 2023
Visie op besturen en toezicht	03-03-2021	1x per 2 jaar: 2023

Besturingskaders

Document	Van	Actualisatie
Ondernemingsplan	2016	2021 (afhankelijk van onderzoek)
Portefeuillestrategie	Wordt jaarlijks geactualiseerd in bij start begrotingsproces	
Kadernota met daarin Meerjareninvesteringsplan		Jaarlijks
Jaarplan		Jaarlijks
(Meerjaren)begroting		Jaarlijks
Facetbeleid (zoals huurbeleid, aanbestedingsbeleid en dergelijke)	Divers	
Woonvisie gemeente	2016	2021
Bod aan gemeente		Jaarlijks
Prestatieafspraken met gemeente en huurders en		Jaarlijks
Samenwerkingsovereenkomst huurdersorganisatie	18-05-2009	1x per 2 jaar (2021)
Reglement regionale geschillencommissie	1-11-2020	Indien daar aanleiding voor is
Toezicht brieven Autoriteit Wonen		Jaarlijks geagendeerd in de RvC
Aedes benchmark		Jaarlijks geagendeerd in de RvC

Beheersingskaders

Document	Van	Actualisatie
----------	-----	--------------

Reglement financieel beleid en beheer	02-10-2019	1x per 3 jaar: 2022
Financieringsstrategie	27-05-2020	1x per 4 jaar: 2024
Treasurystatuut en Treasuryjaarplan	27-05-2020	1x per 4 jaar: 2024
Investeringsstatuut	11-05-2016	1x per 4 jaar 2021
Schematisch overzicht beslissingsbevoegdheden	03-03-2021	1x per 4 jaar 2025
Procuratiereglement	27-05-2020	Mei 2021 daarna 1x per 4 jaar
Risicomanagement	Jaarlijks integraal onderdeel Q rapportages	
Liquiditeitsbegroting		Jaarlijks
Kwartaalrapportages met liquiditeitsprognoses		4x per jaar
Managementletter en accountantsverslag van de accountant		Jaarlijks in RvC
Integriteitscode	02-10-2019	1x per 4 jaar 2023
Klokkenluidersregeling	22-11-2019	1x per 4 jaar 2023
Cultuur en gedrag ('soft controls')		2 jaarlijks op agenda RvC: 2022